

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та
мистецької освіти

Кафедра дошкільної освіти і соціальної роботи

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»

на тему «**Розвиток комунікативної компетентності дітей
старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності**»

Виконала: здобувачка вищої освіти
Групи М 122-с денного відділення
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Освітня програма: Дошкільна освіта.
Логопедія.

Добрій Юлія Сергіївна

Науковий керівник:

доц., канд. пед. наук

Жейнова Світлана Сергіївна

Рецензент: доц., канд. психол. наук

Гузь Наталія Василівна

Запоріжжя – 2023 р.

АНОТАЦІЯ

Добрій Юлія Сергіївна. Кваліфікаційна робота «Розвиток комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності» виконана на кафедрі дошкільної освіти і соціальної роботи Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи **Жейнова Світлана Сергіївна.**

У першому розділі виявлено стан розробки проблеми: проаналізовано стан дослідженості проблеми, уточнено сутність основних понять дослідження. У працях вчених подано теоретичні основи розвитку комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності. Обґрунтовано характеристику комунікативної компетентності як педагогічної категорії в сучасній науковій парадигмі. Встановлено, що комунікативна компетентність характеризується взаємодією з іншими людьми (вихователями, ровесниками та ін.).

Виявлено та теоретично обґрунтовано організаційно-педагогічні умови розвитку комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності.

У другому розділі здійснено критеріально-рівневе оцінювання розвиненості комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності з відповідними показниками: *когнітивний* критерій передбачає обізнаність старших дошкільників з елементарними нормами соціальної поведінки, вміння розуміти емоційний стан інших дітей, розуміння дитиною специфіки ситуації спілкування, обізнаність з іграми; *емоційний* – уміння контролювати свої емоції та настрої, володіння соціально прийнятими способами вираження емоцій, будувати безконфліктні взаємини, вміння взаємодіяти в процесі ігрової діяльності, співвідносити свої бажання з інтересами інших, вислуховувати співрозмовника, спокійно відстоювати свою думку; *комунікативно-інтерактивний* – вміння вести діалог із дорослими і ровесниками, отримувати необхідну інформацію під час діалогу, взаємодіяти в процесі ігрової діяльності, співвідносити свої бажання з інтересами інших, вислуховувати співрозмовника, спокійно відстоювати власну думку.

Ключові слова: комунікація, компетентність, діти дошкільного віку, заклад дошкільної освіти, ігрова діяльність.

SUMMARY

Dobriy Yuliya. Qualification work «Розвиток комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності» performed at the department of pre-school education and social work Educational and scientific institute of social pedagogical and artistic education Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University.

Supervisor: Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor Head of Department of Preschool Education and Social Work Svetlana Zheinova.

In the first chapter, the state of development of the problem is revealed: the state of research of the problem is analyzed, the essence of the main concepts of the research is clarified. In the works of scientists, the theoretical foundations of the development of communicative competence of older preschool children by means of game activities are presented. The characterization of communicative competence as a pedagogical category in the modern scientific paradigm is substantiated. It was established that communicative competence is characterized by interaction with other people (educators, peers, etc.).

The organizational and pedagogical conditions for the development of communicative competence of older preschool children by means of game activities have been identified and theoretically substantiated.

In the second section, a criterion-level evaluation of the development of the communicative competence of older preschool children is carried out by means of game activities with the corresponding indicators: the cognitive criterion involves the awareness of older preschoolers with elementary norms of social behavior, the ability to understand the emotional state of other children, the child's understanding of the specifics of the communication situation, familiarity with games ; emotional - the ability to control one's emotions and mood, mastering socially accepted ways of expressing emotions, building conflict-free relationships, the ability to interact in the process of game activities, to correlate one's desires with the interests of others, listen to the interlocutor, calmly defend your opinion; communicative and interactive - the ability to conduct a dialogue with adults and peers, to receive the necessary information during the dialogue, to interact in the process of game activities, to correlate one's desires with the interests of others, to listen to the interlocutor, to calmly defend one's own opinion.

The effectiveness of the implementation of organizational and pedagogical conditions for the development of communicative competence of older preschool children by means of game activity was experimentally verified. It has been established that the effective development of the communicative competence of older preschool children in the process of game activity is possible if a number of organizational and pedagogical conditions are taken into account.

Key words: communication, competence, children of preschool age, institution of preschool education, game activity.

РЕФЕРАТ

на тему: **«Розвиток комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності»** здобувачки ступеня вищої освіти «Магістр» **Добрій Юлії Сергіївни.**

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи **Жейнова Світлана Сергіївна.**

Об'єкт дослідження – розвиток комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку.

Предмет дослідження – організаційно-педагогічні умови розвитку комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності.

Мета дослідження: виявити, теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність впровадження організаційно-педагогічних умов розвитку комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності.

Відповідно до мети визначено такі **завдання дослідження:**

1. З'ясувати теоретичні основи розвитку комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності.
2. Виявити та теоретично обґрунтувати організаційно-педагогічні умови розвитку комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності.
3. Здійснити критеріально-рівневе оцінювання рівня розвиненості комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку.
4. Експериментально перевірити ефективність впровадження організаційно-педагогічних умов розвитку комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності.

Узагальнення результатів проведеного теоретичного дослідження дає підстави сформулювати такі висновки.

1. З'ясовано теоретичні основи розвитку комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності. Обґрунтовано характеристику комунікативної компетентності як педагогічної категорії в сучасній науковій парадигмі. Встановлено, що комунікативна компетентність характеризується взаємодією з іншими людьми (вихователями, ровесниками та ін.). Завдяки розвиненій комунікативній компетентності у дітей налагоджуються контакти з людьми, практикуються навички роботи в групі, вихованець знаходить своє місце в суспільстві і вчиться розуміти, використовувати та поважати можливості інших. Комунікативну компетентність дітей старшого дошкільного віку в ігровій діяльності розуміємо як здатність дитини комплексно застосовувати мовні і немовні засоби з метою комунікації, ініціативність спілкування в конкретних соціально-побутових та ігрових ситуаціях, уміння планувати й організувати різні види ігор відповідно до їх структури, дотримуватись

ігрового партнерства і рольових способів поведінки, норм та етикету спілкування у процесі гри. розвитку комунікативної компетенції дітей старшого дошкільного віку в ігровій діяльності можна визначити як комплексну характеристику, яку визначають за рівнем розвитку комунікативної діяльності у сфері спілкування, орієнтацією на дорослого, сприйняттям в особливій ролі вихователя, розвитком ініціативності, доброзичливості. Доведено, що гра дітей старшого дошкільного віку навчає взаємодії в колективі, виховує повагу до окремої особистості зокрема, до суперника у грі та до групи загалом, почуття відповідальності за доручену справу.

2. Виявлено та теоретично обґрунтовано організаційно-педагогічні умови розвитку комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності, а саме: забезпечення методичного супроводу розвитку комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі ігрової діяльності (створити відповідні умови, що сприятимуть перебігові педагогічного процесу на засадах взаємодії вихованців у колективі); створення розвивального потенціалу предметно-ігрового середовища закладу дошкільної освіти (спонукати дітей старшого дошкільника дослідити й використати свій багатий внутрішній потенціал, стимулювати прояви самостійності, ініціативності і творчості); занурення дітей старшого дошкільного віку в активну комунікативну та ігрову діяльність із дітьми і дорослими (створювати дружнє, безпечне, захищене середовище й атмосферу щирих і довірливих стосунків між його членами; моделювати гуманну взаємодію з дорослими, ровесниками, виховувати культуру спілкування; схвалювати належну соціальну поведінку; навчати орієнтуватися в незвичному людському оточенні, пристосовуватися до його вимог і правил, ефективно взаємодіяти з ними; підтримувати у дітей готовність звернутися по допомогу до знайомих дорослих).

3. Здійснено критеріально-рівневе оцінювання розвиненості комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності з відповідними показниками: *когнітивний* критерій передбачає обізнаність старших дошкільників з елементарними нормами соціальної поведінки, вміння розуміти емоційний стан інших дітей, розуміння дитиною специфіки ситуації спілкування, обізнаність з іграми; *емоційний* – уміння контролювати свої емоції та настрої, володіння соціально прийнятими способами вираження емоцій, будувати безконфліктні взаємини, вміння взаємодіяти в процесі ігрової діяльності, співвідносити свої бажання з інтересами інших, вислуховувати співрозмовника, спокійно відстоювати свою думку; *комунікативно-інтерактивний* – вміння вести діалог із дорослими і ровесниками, отримувати необхідну інформацію під час діалогу, взаємодіяти в процесі ігрової діяльності, співвідносити свої бажання з інтересами інших, вислуховувати співрозмовника, спокійно відстоювати власну думку. Схарактеризовано рівні розвиненості комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку в ігровій діяльності (високий, середній і низький). Встановлено, що більшість дітей старшого

дошкільного віку на констатувальному етапі перебувала на середньому і низькому рівнях досліджуваної проблеми.

4. Експериментально перевірено ефективність впровадження організаційно-педагогічних умов розвитку комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності. Встановлено, що ефективний розвиток комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі ігрової діяльності можливий при врахуванні низки організаційно-педагогічних умов.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів розглянутої проблеми. Перспективним видається вивчення можливостей використання гри як провідного виду діяльності й ефективного засобу розвитку комунікативної компетентності на більш ранніх етапах становлення дитини (зокрема, молодшого і середнього дошкільного віку), а також дослідження специфіки їх використання з огляду на індивідуальні особливості дітей.

Практична значущість дослідження полягає у впровадженні організаційно-педагогічних умов розвитку комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом ігрової діяльності. Результати педагогічного дослідження можуть бути використані в роботі вихователя закладу дошкільної освіти в процесі організації ігрової діяльності та в практичній роботі вихователів закладів дошкільної освіти під час підготовки і проведення занять.

Одержані результати можуть бути використані в узагальненні та систематизації методичних матеріалів в процесі реалізації варіативної частини Базового компоненту дошкільної освіти, зокрема в процесі формування комунікативної компетентності дітей дошкільного віку.

Рік виконання кваліфікаційної роботи – 2023.

Місце виконання Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького.

Структура кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи становить 76 сторінок. У тексті подано 6 рисунків, 10 таблиць. Додатки викладено на 8 сторінках. У списку 86 використаних джерел.

Безкоштовний інструмент перевірки на плагиат

Для швидших і точніших результатів заповніть усі поля нижче

Виберіть свій тип паперу

Твір (будь-який тип) Вміст веб-сайту Резюме Інший

Кваліфікаційна робота Добрий Ю.

розділ 1 теоретичні основи розвитку комунікативної компетентності в дошкільному дитинстві II розвиток комунікативної компетентності дітей дошкільного віку як наукова проблема існування людства немислиме без комунікативної діяльності потреба в спілкуванні одна з найважливіших у житті людини яка не може повноцінно існувати і розвиватися без соціуму незалежно від віку освіти соціального статусу національної приналежності люди постійно шукають зберігають і передають певну інформацію тобто активно займаються комунікативною діяльністю комунікація необхідна людині для набуття певних знань умінь способів діяльності соціального досвіду і є одним з найважливіших факторів розвитку особистості контактуючи з соціумом людина повідомляє інформацію про себе і одержує цікаві відомості на основі аналізу яких планує свою діяльність ефективність цієї діяльності залежить від якості обміну інформацією а якість

Довжина тексту: 3086 3086 (без пробілів) [Перевірте інший текст](#)

100,0% Унікальність тексту

Спілкуйтеся зі службою підтримки

3°C Mostly cloudy 0:45 27.03.2024